

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0407U003978

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2007

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дерменко Олег Петрович

2. Dermenko Oleg Petrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-09-2007

Спеціальність за освітою: 8.130102

Місце роботи здобувача: Національний аграрний університет України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: 03041, м. Київ, вул. Героїв оборони, 15

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний аграрний університет України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: 03041, м. Київ, вул. Героїв оборони, 15

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.37.31

Тема дисертації:

1. Основні грибні хвороби озимого тритикале та джерела стійкості до них в умовах Лісостепу України
2. Main fungal diseases of winter triticale and their resistance sources under the conditions of Forest-step zone of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт - збудники грибних хвороб озимого тритикале. Мета - вивчити комплекс патогенних грибів, що уражують озиме тритикале в умовах Лісостепу України; виявити найбільш поширені хвороби; дати імунологічну характеристику селекційного матеріалу; виділити джерела стійкості проти хвороб. Методи - фітопатологічний; математично-статистичний. Новизна - 1) описано комплекс фітопатогенних грибів, виділених з уражених рослин і насіння озимого тритикале (16 видів, що належать до 11 родів, 7 родин, 6 порядків і 4 класів); 2) наведено результати вивчення поширення і розвитку основних хвороб - бурої листової іржі, борошнистої роси, септоріозу листя, фузаріозу колоса, кореневих гнилей та снігової плісняви; 3) досліджено расовий склад збудника бурої листової іржі озимого тритикале, ідентифіковано 10 рас; 4) встановлено, що проникнення збудника бурої іржі в рослину залежить в основному від кількості утворених ним апресоріїв і морфологічної будови листків, а саме - кількості продихів; 5) з'ясовано можливі

втрати врожаю культури залежно від розвитку борошнистої роси і септоріозу листя; 6) внесення комплексних азотно-фосфорно-калійних добрив стримує розвиток септоріозу листя. Результати досліджень. Встановлено, що розвиток бурої листкової іржі може досягати 68,5%; борошнистої роси - 28,5; септоріозу листя - 73,6; фузаріозу колоса - 24,3; кореневих гнилей - 38,5%. Поширення снігової плісняви може становити 67,0%. В результаті проведеної імунологічної оцінки сортів і ліній виділено 27 сортозразків з комплексною стійкістю проти грибних хвороб. На штучному інфекційному фоні виділено 3 сорти та 2 лінії, стійкі проти септоріозу листя. Вони можуть бути включені в гібридизацію як джерела стійкості при створенні нових сортів. Втрати врожаю озимого тритикале залежно від розвитку борошнистої роси і септоріозу листя можуть досягати 16,9 і 23,3% відповідно. Результати досліджень можуть бути використані в селекційній практиці при створенні нових сортів та в сільськогосподарському виробництві при розробці системи захисту озимого тритикале від хвороб. Галузь - сільське господарство.

2. Object - agents of fungal diseases of winter triticale. The aim - to study the complex of pathogenic fungi, infecting winter triticale under the conditions of Forest-Step zone; to characterize immunologically the selection material; to determine the sources of resistance to diseases. Methods - phytopathological, statistical. Novelty - 1) complex of plant pathogenic fungi, isolated from infected plants and seeds of winter triticale is described (16 species of 11 genera, 7 families, 6 orders and 4 classes are isolated and determined); 2) the results of study of spreading and development of main diseases are shown - brown leaf rust, powdery mildew, leaf septoriosis, fusarioses, root rots and snow mold; 3) races composition of brown leaf rust of winter triticale is studied, 10 races are identified; 4) it is stated, that the penetration of brown rust agent into the plant depends mainly from the number of its appresoria and morphological structure of the leaves, mostly - from the number of hydatodes; 5) possible yield losses are precised depending on development of powdery mildew and leaf septoriosis; 6) using of composite nitrogen-phosphorus-potassium fertilizers inhibits the development of leaf septoriosis. Results of the study. It is stated that development of brown leaf rust of winter triticale can reach 68,5%; powdery mildew - 28,5; leaf septoriosis - 73,6; fusarioses - 24,3; root rots - 38,5%. Spreading of snow mold can be 67,0%. In the result of immunological estimation of sorts and lineages 27 sort-samples with complex resistance against fungal diseases are determined. Using artificial infections background 3 resistant sorts and 2 lineages against leaf septoriosis are selected. All of them can be used in hybridization as the sources of resistance for the development of new sorts. Yield losses of winter triticale from the development of powdery mildew and leaf septoriosis can be 16,9 and 23,3% respectively. The results of the study can be used in selection of new sorts and in agricultural production by the development of control measures of winter triticale against diseases. Branch - agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнійчук Микола Сергійович
2. Korniychuk Mykola Sergiyovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Положенець Віктор Михайлович
2. Положенець Віктор Михайлович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ретьман Сергій Васильович
2. Ретьман Сергій Васильович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кирик Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кирик Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.